EMBYGDEN

Ir 4 - Årg. 36 - 1956

Nordiska spelmansstämman 1956

edelpads spelmansförbund hade beslutat att i sam- med sitt 25-årsjubileum inbjuda till en nordisk spel- sstämma i Sundsvall och Medelpad 5—8 juli. Denna dan gällde i första hand svenska spelmän från skilda skap men även norska från Tröndelagen och stam- der från finländska Österbotten. Representanterna Finland och Norge medförde även ett danslag var-

rganisationskommitténs ordförande var Olof Isacsson, programkommitténs N. Aug. Flodén och sekreterare blev I B. Hansson. Som medinbjudare stod Sveriges Spel- s Riksförbund företrätt av H. Arnstad, Medelpads bygdsförbund, föreningen Norden i Sundsvall och bygdsföreningarna i Stöde och Borgsjö.

tämmans huvudkvarter var förlagt till Sundsvall, och ändamålsenliga och rymliga W:6-lokalerna i stadens centrum ställts till förfogande. Vidare bidrog i högsta grad tidningarnas sympatiska och förstående inställ- till vårt arbete att resultatet blev så lyckat.

rå så till de olika dagarnas proppfulla program, som ej kan redogöras för i detalj, naturligtvis.

redan tidigt den 5 juli anlände spelmän från när och fran, från Skåne till Västerbotten; det blev genast i alla de många salarna hela förmiddagen. Dagens a publika program skulle förläggas till Folkets park, samlades på eftermiddagen på torget och "de hundra ras tåg blev ett tåg i toner och färger" och i täten finska, norska och svenska flaggor samt Medelpads mansförbunds nya fana. Parkteatern med 1.000 sitt- var fullpackad. — Lektor Arvid Nygård från Vasa de om folkmusiken i Österbotten och lektor Helge an om norsk. Deras respektive spel- och danslag tju- i hög grad publiken, och så gjorde också den finska teaterspelande Maija Hatanpää. Danslaget från Trände- var briljant. Det blev uppspelning av svenska lag allspelning under Torsten Karlssons fasta ledning. En kvartett från Borgsjö spelmanslag framförde ett ingemang, som Göran Olsson-Föllinger gjort på åtta lpadslåtar. Fint och vackert. Dagen skulle sluta med malsdans, men när det blev regn stoppade jag i brist åda fiolen innanför skjortan å plaskade hem å la' mej.

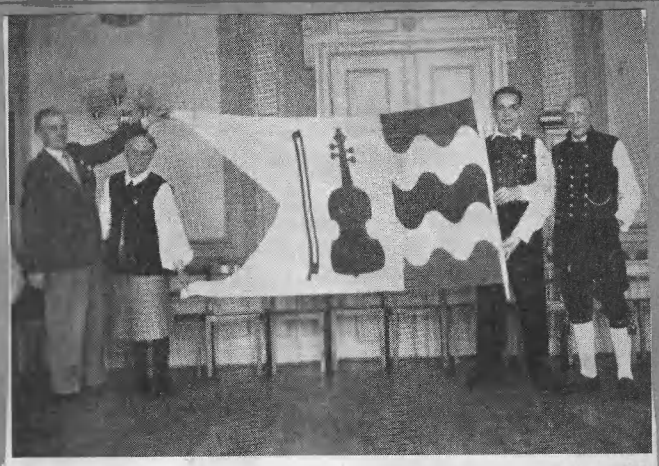

Medelpads spelmansförbunds nya fana. Fr. v. förbundets ordf. N. A. Flodén, E. Bäckman, Orsa, riksordf. H. Arnstad, Sthlm, samt prof. Y. Laurell.

Andra dagen gick vädret i moll, men spelmansstämman i dur. Spelmansglädjen förlades inomhus i W:6-lokalerna och redan vid tiotiden hördes de första låtarna. I ett rum tränade västgötar, i ett annat smålänningar, i ett tredje sörmlänningar under ledning av Gustaf Wetter — en trevlig karl, om man får tro allt vad en Sundsvallstidning skriver.

Vid fyratiden på eftermiddagen samlades man för att deltaga i debatten om *Radion och folkmusiken.* Inledare var Matts Arnberg från Radiotjänst. Han klarlade radions inställning till folkmusiken och tidigt under debatten framgick, att spelmännen ej voro nöjda med den behandling de röner utan efterlyste mer tillmötesgående, vilket Arnberg, själv en god spelman, ej ville eller kunde utlova. Resultatet av en lång debatt blev, uttryckt med en matematisk formel, ungefär ±0. En gammal spelman vid min sida gjorde — tyvärr bara halvhögt — den kommentaren, att svenska spelmän redan i minst 800 år utan pekuniär vedergällning glatt människor i Sveriges land med sin musik "å först ett gött stöcke inpå nettanhundratart stecker radion upp nosa å begönner torgföra sina produkter, ilaka oljud frå neggrera i Amerikat, å för sånt sa en betala kontant." Så sant som dä' ä' sagt.

Efter debatten ställdes största W:6-salen i ordning för kvällens konsert, som blev klar succé. Alla spelmän och dansare voro i elden.

Stöde Hembygdsförening stod som värd för tredje dagen. Till Stöde gjordes färden i bussar och bilar, vädret var strålande och på Huberget, där festen gick av stapeln, samlades publiken i tusental. Man fick ånyo uppleva ett färgrikt spelmanståg med tal, musik och dans ungefär som första dagen. Särskilt uppskattades den underbara resan, som gick på slingrande vägar utmed den ståtliga Indalsälven. Vi besågo Bergforsens kraftverk, där också laxdammarna och fiskodlingen visades. Vi hade en andaktsstund i Lidens gamla kyrka m. m., och ungefär kl. 17.30 nådde vi Stöde, och medan middagen åts samlades en fulltalig publik, som högeligen uppskattade det digra programmet.

Stämmans sista dag var förlagd till *Borgsjö,* där hembygdsföreningen stod för arrangemangen. Här hade vi en publik som såg mångtusenhövdad ut — och hur uppskattat blev inte detta vårt sista uppträdande! Fiol, nyckelharpa, hummelharpa, kantele och andra instrument förkunnade för de sköna nejderna omkring oss att än lever vår svenska folkmusik. Hembygdsföreningens ordförande, Johan Nordell, sade några hälsningsord, och så kom spel och dans. Henry Arnstad var trevlig conferencier och vitsade mindre än vanligt, vilket uppskattades. Västgöten Nils Löfgren spelade Fans polska så man trodde att nämnde potentat var närvarande på scenen. Selångers spelmanslag under ledning av Evert Wernberg spelade otroligt vackert

HEMBYGDEN

Nr 4 - Årg. 36 - 1956

Nordiska Spelmansstämman 1956

Medelpads spelmansförbund hade beslutat att i samband med sitt 25-årsjubileum inbjuda till en nordisk spelmansstämma i Sundsvall och Medelpad 5—8 juli. Denna inbjudan gällde i första hand svenska spelmän från skilda landskap men även norska från Tröndelagen och stamfränder från finländska Österbotten. Representanterna från Finland och Norge medförde även ett danslag vardera.

Organisationskommitténs ordförande var Olof Isacsson, programkommitténs N. Aug. Flodén och sekreterare blev Karl B. Hansson. Som medinbjudare stod Sveriges Spelmäns Riksförbund företrätt av H. Arnstad, Medelpads Hembygdsförbund, föreningen Norden i Sundsvall och hembygdsföreningarna i Stöde och Borgsjö.

Stämmans huvudkvarter var förlagt till Sundsvall, och de förnäma och rymliga W:6-lokalerna i stadens centrum hade ställts till förfogande. Vidare bidrog i högsta grad Sundsvallstidningarnas sympatiska och förstående inställning till vårt arbete att resultatet blev så lyckat.

Och så till de olika dagarnas proppfulla program, som här ej kan redogöras för i detalj, naturligtvis.

Redan tidigt den 5 juli anlände spelmän från när och fjärran, från Skåne till Västerbotten; det blev genast musik i alla de många salarna hela förmiddagen. Dagens stora publika program skulle förläggas till Folkets park, man samlades på eftermiddagen på torget och "de hundra fiolernas tåg blev ett tåg i toner och färger" och i täten bars finska, norska och svenska flaggor samt Medelpads spelmansförbunds nya fana. Parkteatern med 1.000 sittplatser var fullpackad. — Lektor Arvid Nygård från Vasa talade om folkmusiken i Österbotten och lektor Helge Dillan om norsk. Deras respektive spel- och danslag tjusade i hög grad publiken, och så gjorde också den finska kantelespelande Maija Hatanpää. Danslaget från Tröndelagen var briljant. Det blev uppspelning av svenska lag och allspelning under Torsten Karlssons fasta ledning. En fiolkvartett från Borgsjö spelmanslag framförde ett arrangemang, som Göran Olsson-Föllinger gjort på åtta medelpadslåtar. Fint och vackert. Dagen skulle sluta med gammaldans, men när det blev regn stoppade jag i brist på låda fiolen innanför skjortan å plaskade hem å la' mej.

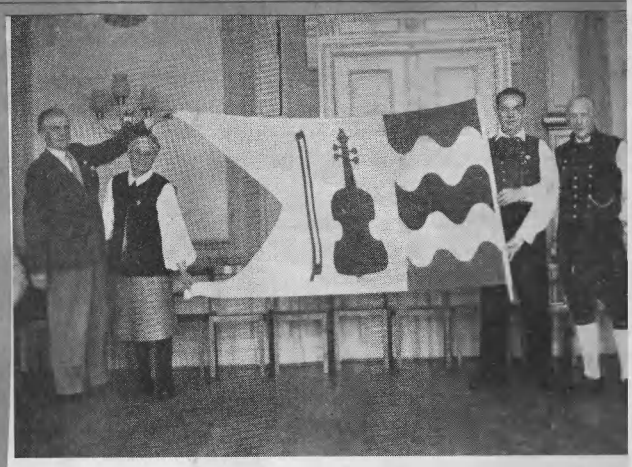

Medelpads spelmansförbunds nya fana. Fr. v. förbund ordf. N. A. Flodén, E. Bäckman, Orsa, riksordf. H. Arnst Sthlm, samt prof. Y. Laurell.

Andra dagen gick vädret i moll, men spelmansstämm i dur. Spelmansglädjen förlades inomhus i W:6-lokale och redan vid tiotiden hördes de första låtarna. I ett tränade västgötar, i ett annat smålänningar, i ett tr sörmlänningar under ledning av Gustaf Wetter — trevlig karl, om man får tro allt vad en Sundsvallstidr skriver.

Vid fyratiden på eftermiddagen samlades man för deltaga i debatten om *Radion och folkmusiken*. Inle var Matts Arnberg från Radiotjänst. Han klarlade rad inställning till folkmusiken och tidigt under deba framgick, att spelmännen ej voro nöjda med den beha ling de röner utan efterlyste mer tillmötesgående, vi Arnberg, själv en god spelman, ej ville eller kunde utl Resultatet av en lång debatt blev, uttryckt med en m matisk formel, ungefär ±0. En gammal spelman min sida gjorde — tyvärr bara halvhögt — den komm taren, att svenska spelmän redan i minst 800 år u pekuniär vedergällning glatt människor i Sveriges l med sin musik "å först ett gött stöcke inpå nettanhun tart stecker radion upp nosa å begönner torgföra produkter, ilaka oljud frå neggrera i Amerikat, å för sa en betala kontant." Så sant som dä' ä' sagt.

Efter debatten ställdes största W:6-salen i ordning kvällens konsert, som blev klar succé. Alla spelmän dansare voro i elden.

Stöde Hembygdsförening stod som värd för tredje dag Till Stöde gjordes färden i bussar och bilar, vädret strålande och på Huberget, där festen gick av stap samlades publiken i tusental. Man fick ånyo uppleva färgrikt spelmanståg med tal, musik och dans unge som första dagen. Särskilt uppskattades den underb resan, som gick på slingrande vägar utmed den stål Indalsälven. Vi besågo Bergforsens kraftverk, där oc laxdammarna och fiskodlingen visades. Vi hade andaktsstund i Lidens gamla kyrka m. m., och unge kl. 17.30 nådde vi Stöde, och medan middagen åts sam des en fulltalig publik, som högeligen uppskattade digra programmet.

Stämmans sista dag var förlagd till *Borgsjö*, där he bygdsföreningen stod för arrangemangen. Här hade vi publik som såg mångtusenhövdad ut — och hur uppskatt blev inte detta vårt sista uppträdande! Fiol, nyckelharp hummelharpa, kantele och andra instrument förkunna för de sköna nejderna omkring oss att än lever vår sve ska folkmusik. Hembygdsföreningens ordförande, Joh Nordell, sade några hälsningsord, och så kom spel o dans. Henry Arnstad var trevlig conferencier och vitsa mindre än vanligt, vilket uppskattades. Västgöten N Löfgren spelade Fans polska så man trodde att nämn potentat var närvarande på scenen. Selångers spelmansl under ledning av Evert Wernberg spelade otroligt vacke